

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีพันตำรวจโท สุรทิน พیمانเมฆินทร์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

พันตำรวจโท สุรทิน พیمانเมฆินทร์ ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งถือเป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง คือ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยแสดงเฉพาะรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเท่านั้น ส่วนรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเองมิได้ยื่นมาด้วยแต่อย่างใด รวมทั้งมิได้ยื่นเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินทุกรายการ และไม่แนบบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมาทั้งของตนเองและคู่สมรสอีกด้วย ซึ่งผู้ถูกร้องได้หมายเหตุไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินว่าเอกสารประกอบจะยื่นมาภายหลัง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องทราบมาแต่ต้นถึงภาระหน้าที่ของตนที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบ รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ยื่นเอกสารประกอบดังกล่าว และมีได้แจ้งเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควรประการใด

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมทั้งเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง กล่าวคือ ต้องยื่นภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในกำหนดระยะเวลา และมีได้แจ้งเหตุจำเป็นหรือเหตุอันสมควรที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ และให้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๓/๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และต่อมาได้มีหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๓/๑๖๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการพรรคความหวังใหม่ ขอความร่วมมือให้ติดต่อกับผู้ถูกร้องเพื่อยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ก็ไม่ได้รับการติดต่อหรือชี้แจงกลับมา ต่อมาได้ทราบจาก กรรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศตามหนังสือกรมการกงสุล ที่ กต ๑๓๐๒/๓๘๕๔ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ว่า ผู้ถูกร้องถูกจับกุมในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓ ในข้อหากระทำความผิดฐานเป็นนักสืบสอดแนม และขูดคั้นทรัพย์สินกรรมชาติ โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และต่อมาศาลประชาชนกำแพงนครเวียงจันทน์ได้พิพากษาลงโทษผู้ถูกร้อง ทั้งจำคุกและปรับ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกลุ่มสมรส และบุตรที่ยัง ไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง สำหรับบัญชีรายการทรัพย์สินและ หนี้สินของกลุ่มสมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะนั้น ไม่แนบเอกสารประกอบทรัพย์สินและหนี้สินทุกรายการ รวมทั้งไม่แนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมา และเมื่อได้ลาออกจาก การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ แต่ก็ไม่ได้อื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด จนกระทั่งไปถูกจับกุมและถูกศาล พิพากษาลงโทษทั้งจำคุกและปรับในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อันเป็นระยะเวลา ภายหลังจากวันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว ๒ เดือนเศษ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และ เอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ โดยขอให้วินิจฉัยดังนี้

(๑) ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

(๒) กำหนดระยะเวลาที่ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเริ่มนับแต่เมื่อใด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยและให้ส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า (๑) เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๓๕ ได้มอบให้ผู้ช่วย ส.ส. เป็นผู้ดำเนินการและหลังจากยื่นบัญชี ฯ แล้ว ก็ไม่ได้รับหนังสือ ทักท้วงจากสำนักงาน ป.ป.ช. จึงเข้าใจว่าได้ยื่นบัญชี ฯ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว (๒) ต่อมาได้ลาออกจาก ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ก็เข้าใจว่า เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชี ฯ อีก จึงขอยืนยันว่า ไม่มีความจงใจที่จะไม่ยื่นบัญชี ฯ แต่เป็นเพราะมีความ เข้าใจคลาดเคลื่อนในข้อกฎหมาย ประกอบกับหลังจากได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้ไปทำธุรกิจที่ประเทศลาว จนกระทั่งถูกจับกุมและถูกศาลตัดสินจำคุก ๕ ปี

ตามปัญหาข้อแรกที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสาร ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ (๓) สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร

.....ฯลฯ.....”

มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ในกรณีที่ถูกปลดตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้วตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือ ก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่งให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลา หนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ถูกกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถือว่า ผู้ถูกร้องได้เริ่มต้นเข้ารับตำแหน่งในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง คือวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ได้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตนเอง และไม่ได้ยื่นเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินทุกรายการและไม่แนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีที่ผ่านมามีทั้งของตนเองและคู่สมรส จึงไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสอง ต่อมาผู้ถูกร้องได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง คือภายในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชี ฯ และได้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่น ต่อมาในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องก็ชี้แจงว่า เมื่อครั้งเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี ๒๕๓๕ ได้มอบหมายให้ผู้ช่วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยื่นบัญชีแทน หลังจากยื่นบัญชี ฯ แล้ว ก็ไม่ได้รับการทักท้วงจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงเข้าใจว่าทำถูกต้องแล้ว ต่อมาเมื่อลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ก็เข้าใจว่าเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องยื่นบัญชี ฯ อีก ผู้ถูกร้องไม่ได้จงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ เป็นความเข้าใจ ขอกฎหมายคลาดเคลื่อน และเมื่อไปทำธุรกิจในประเทศลาวก็มีเหตุต้องถูกจับกุมและถูกศาลพิพากษาลงโทษ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และต้องยื่นภายใน กำหนดเวลา ตามมาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องเพียงแต่อ้างว่าให้ผู้ช่วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำแทน เมื่อ ไม่ได้รับการทักท้วงจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็เข้าใจเอาว่าทำถูกต้องครบถ้วน และเมื่อลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็เข้าใจว่าเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วไม่ต้องยื่นบัญชี ฯ เป็นข้ออ้างที่ฟังไม่ขึ้น สำหรับข้อที่อ้างว่า เมื่อไปทำธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ถูกจับกุมในคดีอาญาและถูกศาลประเทศนั้นพิพากษาลงโทษเพื่อให้เห็นว่าผู้ถูกร้องไม่ตั้งใจไม่ยื่นบัญชี ฯ นั้น เห็นว่า การยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ (๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกร้องลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ จนถึงวันที่ถูกจับกุมและถูกดำเนินคดีอาญาในประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยถูกจับกุมเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วถึง ๒ เดือนเศษ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ดูจกัน

ตามปัญหาข้อสองที่ว่า กำหนดระยะเวลาที่ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเริ่มนับแต่เมื่อใด พิจารณาแล้ว ปัญหาข้อนี้ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ ไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ การพ้นจากตำแหน่งมี ๒ กรณี คือ

กรณีหนึ่ง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดำรงตำแหน่งอยู่ขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า จงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ หรือจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จึงให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ผู้ร้องตรวจพบ การกระทำความผิดแล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วัน ครบกำหนดต้องยื่น หรือวันที่ผู้ร้องพบการกระทำความผิด

กรณีที่สอง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ หรือจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ การให้พ้นจาก ตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่สามารถใช้บังคับได้อีก เนื่องจากผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ดังนั้น วันที่พ้นจากตำแหน่ง คือ วันที่พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริง การแปลความเช่นนี้ทำให้มาตรา ๒๕๕ ใช้บังคับได้กับทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นกรณีไม่ยื่นบัญชี ฯ เมื่อครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ฯ ตามมาตรา ๒๕๒ หรือยื่นบัญชี ฯ เมื่อเข้ารับตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) แต่พ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด หรือกรณียื่นบัญชี ฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง

(๒) หรือกรณียื่นบัญชี ฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามมาตรา ๒๕๒ วรรคสอง ทำให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ถูกร้อง ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำเรื่องการนับเวลาการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกทั้งเป็นการกำหนดกรอบเวลาแก่ผู้ร้องในการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง

กรณีของผู้ถูกร้อง ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นวันเวลาที่กำหนดแน่นอน จึงเป็นไปตามกรณีที่สอง โดยถือว่าวันที่พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริง กำหนดระยะเวลาที่ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีกำหนดห้าปี จึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยดังนี้

(๑) พันตำรวจโท สุรทิน พิमानเมฆินทร์ ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

(๒) กำหนดระยะเวลาที่ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองห้าปี เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ